

Psychopsis papilio (Lindl.) H.G.Jones, J. Barbados Mus

Synoniem:

- *Oncidium papilio* Lindl.
- *Psychopsis picta*

Naam

Als u orchidee-vreemde gasten in uw kas ontvangt, en *Oncidium papilio* bloeit, dan zullen zij er zeker na enige gerichte aanwijzingen in slagen de naam van deze bloem te raden: z'n vlinderuiterlijk is overduidelijk. In de Engelse taal vallen zij onder de populaire verzamelnaam "Butterfly Orchids". *Oncidium papilio* behoort tot de sectie *Glanduligera* van het geslacht *Oncidium*. Tot deze sectie behoren ook: *Oncidium kramerianum*, *Onc. sanderea*, *Onc. limminghei* en *Onc. versteegianum*.

Lindley was de eerste die in 1855 deze plant beschreef. Zijn sectie *Glanduligera* omvatte alleen *Onc. papilio* en *Onc. limminghei*. In 1922 herschreef Kränzli deze groep en noemde ze de sectie *Poikilophylla*. Daartussen had Morren ze in 1874 nog eens beschreven als een apart geslacht *Papiliopsis*, en noemde deze plant *Papiliopsis nodosum* Morren. In de huidige tijd streeft een man als Moir ernaar ze uit de grote groep van de *Oncidiiums* te halen en ze weer als een aparte groep bijv. *Papiliopsis* binnen de *Oncidiinae* onder te brengen.

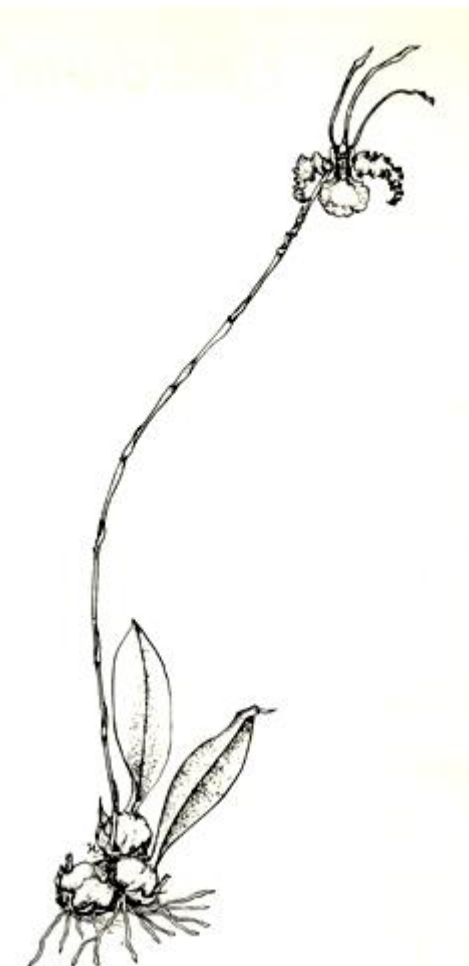
foto: H. R. Folkersma

Beschrijving

De planten kunnen tot forse kluiten uitgroeien, wat een geweldige bloeirijkheid tot gevolg kan hebben. De bulben zijn ovaal, tot ongeveer 5 cm groot. Daaraan zit één blad, vlezig, elliptisch, overwegend groen met rode vlekken.

Bloeistengel 60 cm tot 1 meter lang. In die bloeistengel zit een belangrijk verschil met de nauw verwante *Onc. kramerianum*.

Het einde van de bloeistengel is bij *Onc. papilio* plat, terwijl de stengel bij *Onc. kramerianum* rond blijft. De stengel ontspruit uit de basis van de bulb. De bloemen verschijnen successievelijk aan het uiterste einde van de stengel. Zij lijken op vlinders: de bovenste sepaal en de petalen zijn gebogen. Petalen en middelste sepaal lijnvormig, spits, licht gegolfd, bruine met gele vlekken. Zijdelingse sepalen langwerpig, sikkelvormig, stomp, geel met grote bruine dwarsvlekken. De lip is 4 cm lang en 3,5 cm breed, een bleek geel midden met een bruine strook aan de rand. Dit is ook een kenmerkend verschil met *Onc. kramerianum*, want deze heeft een sterk gegolfde rand met een onregelmatige tekening.

Verspreiding

Oncidium papilio heeft een groot verspreidingsgebied: Trinidad, Venezuela, Columbia, Ecuador en Peru. Hij groeit goed in de relatief droge bossen van het kustgebied en komt tot 500 m hoogte voor in vrij dicht oerwoud bij Guatopo, Venezuela.

Cultuur

Op een lichtbeschaduwde plaats in de gematigd warme kas zal deze plant het goed doen. Als eenmaal een plaats is gevonden, waar hij goed groeit, deze niet meer veranderen.

Veel verschil tussen dag- en nachttemperatuur zal niet nodig zijn.

Potcultuur is mogelijk, maar een uiterste mogelijkheid: de klimmende groeiwijze komt veel meer overeen met blokcultuur. Hard of zacht varenblok of kurkschors. De rijke vorming van wortels buiten het blok tonen de voorkeur voor luchtvochtigheid rondom, boven zelf nat te zijn. Een goede plaats kan zijn de plant met zijn voet tussen andere bladrijke planten te hangen.

Nevelen op het blok (wortels) en alleen indien noodzakelijk op de plant.

Regelmatig mesten: 1 gram per liter in de zomer en 1 of 2 keer in de winter.

Geen speciale rustperiode invoeren.

Water in de nieuwe scheut is vernietigend.

Nooit een bloemstengel afknippen: er kan nog een bloem komen. Eén stengel kan jaren bloemen produceren.

Tekening: J.Lodewijk
oktober 1979